

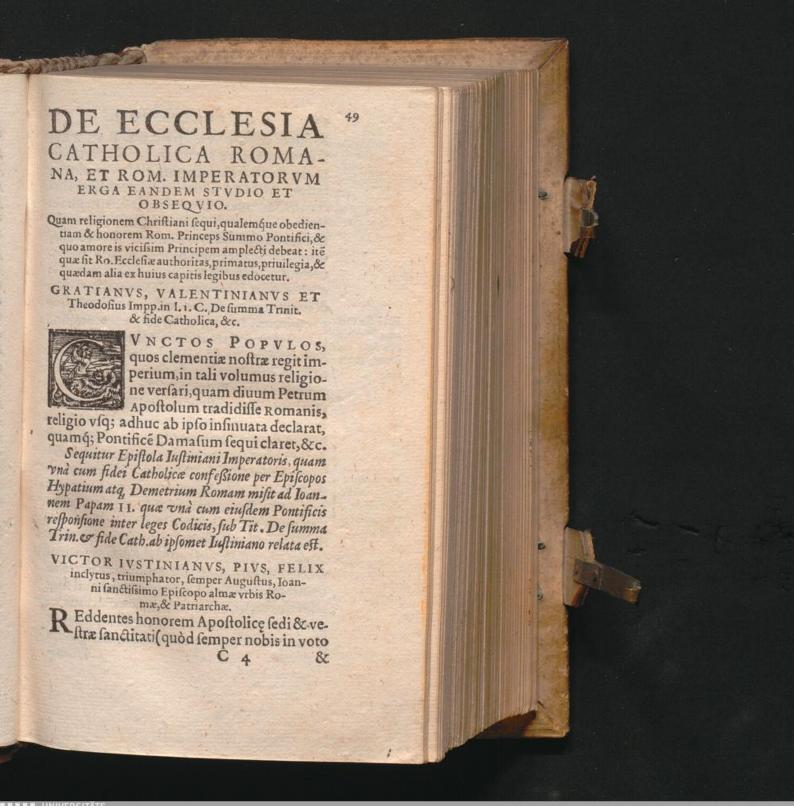
Theologia|| Ivridica,|| Sev Ivs Civile Theologicvm,||

Fickler, Johann Baptist Dilingæ, 1575

VD16 F 976

De Ecclesia Catholica Romana, & Romanoru[m] Imperatorum erga eandem studio & obsequio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-63414

ing QU

na

elle

ad

titt

Di

de

len

tat

fu mi

COL

dic

bu

do

liæ

die

cle

fan ecc

001

car

Ch

&1

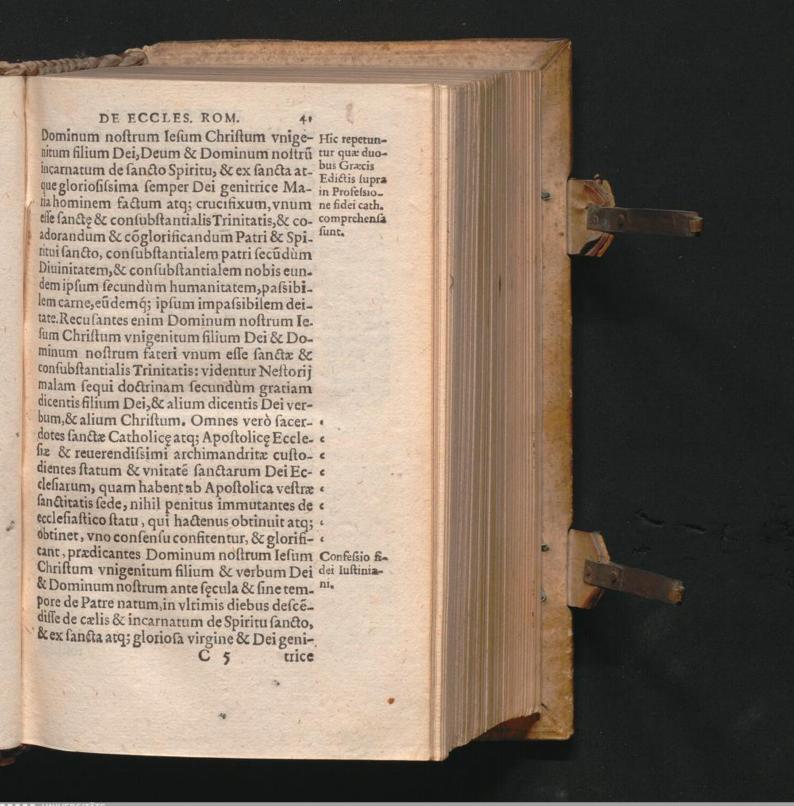
Po:

dif

&

Aimonio.

&fuit & eft) ET VT DECET PATREM HONORANTES vestram beatitudinem,omnia quæ ad Ecclesiarum statum pertinent, festinauimus ad notitiam deferre vestræ sanditatis. Quoniam semper nobis fuit magnum studium vnitatem vestræ apostolicæ sedis, & statum sanctarum Dei Ecclesiarum custodire, qui hactenus obtinet, & incommote permanet nulla intercedente contrarietate. Ideoque omnes sacerdotes vniuersi Orientalis tractus & subijcere & vnire sedi vestre sanctitatis pro-Ecclesia Ori- perauimus. In præsenti ergò, quæ commoentales subie-ette sunt Ro-manæ Eccle- & secundum Apostolicæ vestræ sedis doctrinamab omnibus semper sacerdotibus sirmè custodita & prædicata) necessarium duximus, vt ad notitiam vestræ sanctitatis perueniant. Nec enim patimur quicquam, quod ad Eccle. , siarum statum pertinet, quamuis manifestum & indubitatum sit, quod mouetur, vt non etia Papa caput , vestra innotescat sanctitati, Q V AE CAPVT omnium Ec-, EST OMNIVM SANCTARVM ECCLEelefiaru, Imperamus honorem & auctoritaté crescere vestræ sedis. Manifestum igitur facimus vestræ fanctitati, quòd pauci quide infideles, & alieni fanctæ Dei catholicæ atq; Apostolicæ Ecclesiæ , contradicere Iudaice atq; apostatice auss sunt , aduersus ea, quæ ab omnibus sacerdotibus secundum vestram doctrinam recte tenentur,& glorificantur, atque prædicantur, denegantes Domi-

fu

a

na

be

Tu

fic

na

m

tis

E

qu

lu

fu

fai

ipi

ter

fto

bis

qu

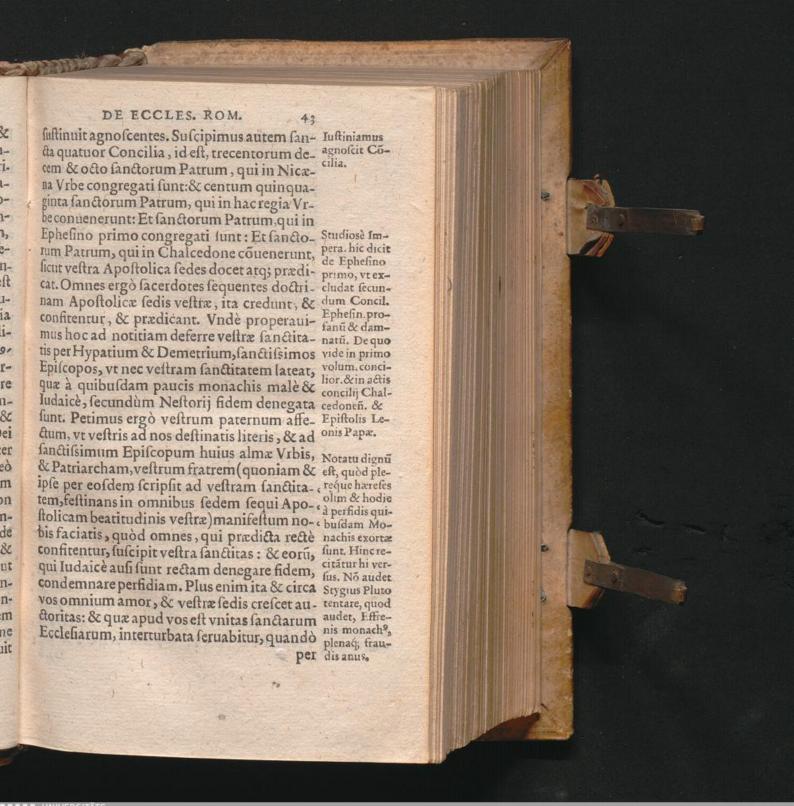
CO

VO

क्ष E

trice Maria natum, & hominem factum, & crucifixum, vnum este sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum & conglorificandum Patri & sancto Spiritui:nec enim alium Dei verbum, & alium Christum cognoscimus, sed vnum atque eundem ipsum consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem, passibilem carne, eundem ipsum impassibilem Deitate. Vtenim est in Diuinitate perfectus, ita idem ipse & in humanitate perfectus est. In vna enim substantia Deitatem suscipimus & confitemur, quod difona eft, vni- cunt Graci Thy nat wooskory evwory opolo tatem feu co- youry. Et quoniam vnigenitus Filius & verbum Dei ante fæcula, & fine tempore de Patre natus, idem ipse & in vltimis diebus descendens de cœlis, incarnatus de Spiritu sancto, & ex sancta atq; gloriosa semper virgine & Dei genitrice Maria, homo factus Dominus noster Iesus Christus, proprie & verè Deus est: ideò & sanctam atq; gloriosam virginem Mariam propriè & verè Dei matrem esse dicimus: non quia Deus verbum, principium ex ipsa sumpserit, sed quia in vltimis diebus descendit de cælis,& ex ipía incarnatus, & homo factus & natus est: Quem cofitemur & credimus (ficut dictum est) consubstantialem esse Patri secundum Deitatem, & consubstantiale nobis eundem ipsum secundum humanitatem:eiusdem miracula & passiones, quas sponte in carne fultinuit

Ideft, ea quæ fecuditm perminctionem confitemur.

per vos didicerint omnes beatissimi Episcopi,eorum quaad vos relata funt, fynceram ve-Îtra sanctitatis doctrinam. Petimus autem vestram beatitudinem orare pro nobis, & Dei nobis acquirere prouidentiam. Deitas te conferuer per multos annos, sancte ac religiolisime Pater.

fc

fil

di

21

in

gi

CI 1a

D

en

qu fia m

di

di

Va fti

ftr

ai

eti

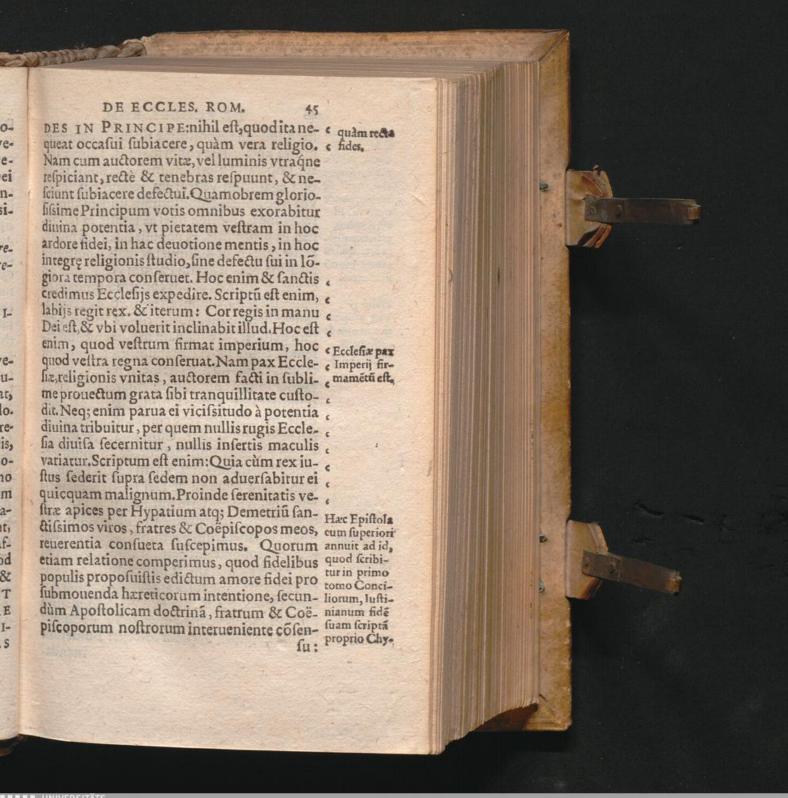
dì

Ad hanc Epistolam & legationem Iustinianirescripfit summus Pontifex in hunc modum, quæresponsio inter leges quoq Cod. relata habetur.

GLORIOSISSIMO ET CLEMENTISSImo filio Iustiniano Augusto, Ioannes Episcopus vrbis Romæ.

INter claras sapientiz ac mansuetudinis ve-stræ laudes, Christianissime Principum, puriore luce, tanquam aliquod sydus irradiat, quòd amore fidei, quòd charitatis studio, edo. &i Ecclesiasticis disciplinis, Romanæ sedis reuerentiam conseruatis, & ei cunca subijcitis, & ad eius deducitis vnitatem, ad cuius auctorem, hoc est, Apostolorum primum, Domino loquente preceptu est, Pasce oues meas. Quam esse omnium verè Ecclesiarum caput, & Patrum regulæ,& Principum statuta declaranti & pietatis vestræ reuerendissimi testantur affatus. Patet igitur vobis impletum fore quod scripturæloquuntur: Per me reges regnant, & potentes scribunt iustitiam. NIHIL EST In principe , ENIM QUOD LUMINE CLARIORE nihil clarius , PRAEFVLGEAT, QVAM RECTA FI-

Petrus Apo-Aoloru pri-

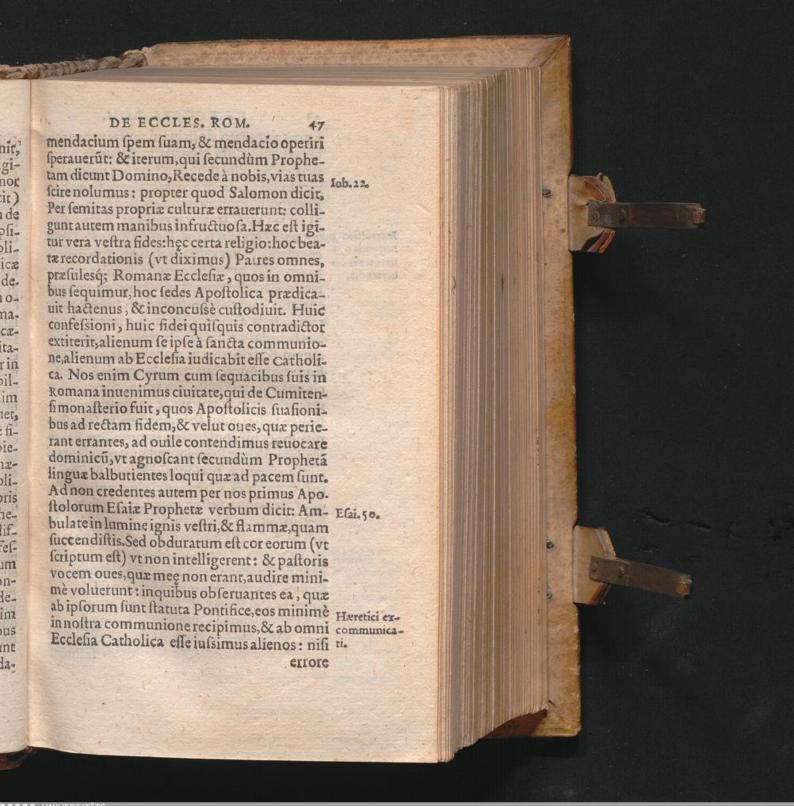
munera, id tamen hienő fit mentio.

Pfalm. 95. Vox propheticaad pios & catholicos

Instinianus princeps catholicus.

Haretici medaces. Efai. 28.

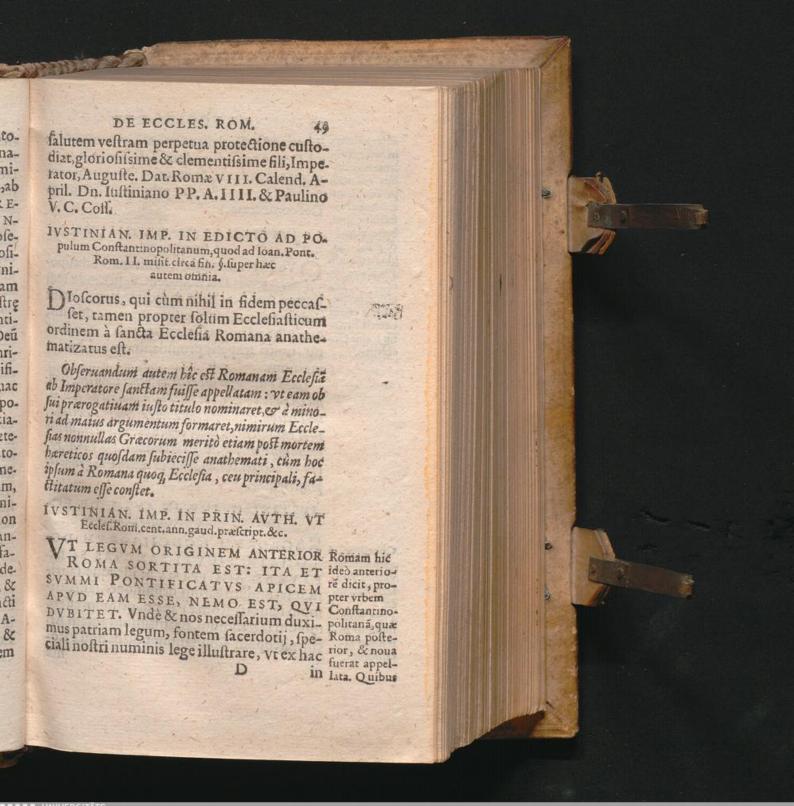
rographo ad su: quod quia Apostolica doctrina conuenir, fede Aposto-licam missife nostra auctoritate confirmamus. Liquet igiperEpiscopos tur, Imperator gloriosissime (vt lectionis tenor Demetriñ & & Legatorum vestrorum relatio patefecit) Hypatium: vos Apostolicis eruditionibus studere, cum de religione Catholica fidei ea sapitis, ea scripsicalices, pallio- stis, ea protulistis, ea populis sidelibus publila&c. quoru castis,quæ (sicut diximus) & sedis Apostolicæ doctrina, & sanctorum Patrum veneranda de. creuit auctoritas, & nos confirmauimus in omnibus. Opportunum est ergò voce exclamare prophetica: Iucundetur tibi, & abundet calum desuper, & effundant montes iucundita-Imperatores, tem, & colles laticia latabuntur. Hacigitur in tabulis cordis fideliter scribere, hæc, vt pupillas oculorum conuenit observare: Neq; enim quisquam est, in quo Christi charitas feruet, qui tam recta, tam vera confessionis vestra fidei refragator existat. Cum euidenter impietatem Nestorij Eutichetiss;, & omnium hzreticorum damnantes, vnam veram Catholicam fidem Domini & Dei nostri Saluatoris Iefu Christi magisterio institutam, & propheticis, apostolicisq; prædicationibus vbiq; diffusam,& sanctorum per totum orbem confessionibus roboratam, patrum atque do ctorum sententijs adunatam, & nostræ doctrinæ consentaneam, inconcusse atq; inuiolabiliter deuota Deo & pia mente seruatis. Soli etenim professionibus vestris aduersantur, de quibus diuina scriptura loquitur, dicens: Posuerunt menda-

errore damnato doctrinam nostram quantocius sequi habita regulari professione signa-

hæreticis conuerfis, vel couertendis.

uerint. Æquum quippe est, vt qui nostris minime obedientiam accommodant statutis, ab Ecclesijs habeantur extorres. Sed quia GRE-MIVM SVVM NVNQVAM REDEVN-Intercessio P TIBVS CLAVDIT ECCLESIA: Obsecro clementiam vestram, vt si proprio deposito errore, & praua intentione depulsa, ad vnitatem Ecclesia reuerti voluerint, in vestram communionem receptis, indignationis veftre remoueatis acculeos, & nobis intercedentibus benigni animi gratiam condonetis. Deu autem & faluatorem nostrum Iesum Christum exoramus, quatenus longauis & pacificis vos dignetur custodire temporibus, in hac vera religione, & vnitate, & veneratione Apostolica sedis: cuius Principatum, vt Christianissimi, & pij conseruatis in omnibus. Praterea, serenissime Principum, laudamus legatorum vestrorum personas, Hypatij & Demetrij, fratrum & Coëpiscoporum nostrorum, quos clementiz vestrz gratos fore ipsa manifestauit electio. Nam tanta causa pondus non nisi perfectis in Christo potuisset iniungi: tantæ verò pietatis, tantæ reuerentiæ plenos affatus, nisi per amantes minime dignaremini destinare. Gratia Domini nostri Iesu Christi, & charitas Dei Patris, & communicatio sancti Spiritus fit semper vobiscum, pijssime fili, Amen. Omnipotens Deus regnum vestrum & falutem

statinopolim, habes prima & pulchram glo.in d.auth. Priuilegia coceffa Ro. Ecridentis,

autem Roma in vniuersas Ecclesias Catholicas, quæ vsque letur nomini- ad Oceanum positæ sunt, saluberrimæ legis bus quibusq; vigor extendatur, & sit totius Occidentis nec priuilegijs an- non & Orientis, &c. lex propria ad honorem tecellueritco- Dei consecrata.

IVSTINIAN. IMP. IN D. AVTH. 6. Quod igitur.

Vod igitur nostra aternitas ad omnipotentis Dei honorem, venerandæ sedi clesia, intelli- summi Apostoli Petri dedicauit: hoc habeant guntur etiam omnes terræ, omnes Infulæ totius occidentis, fijs totius Oc- quæ víq; ad iphus Oceani recessus extenduntur, nostri imperij prouidentiam per hoc in æternum.

h&En

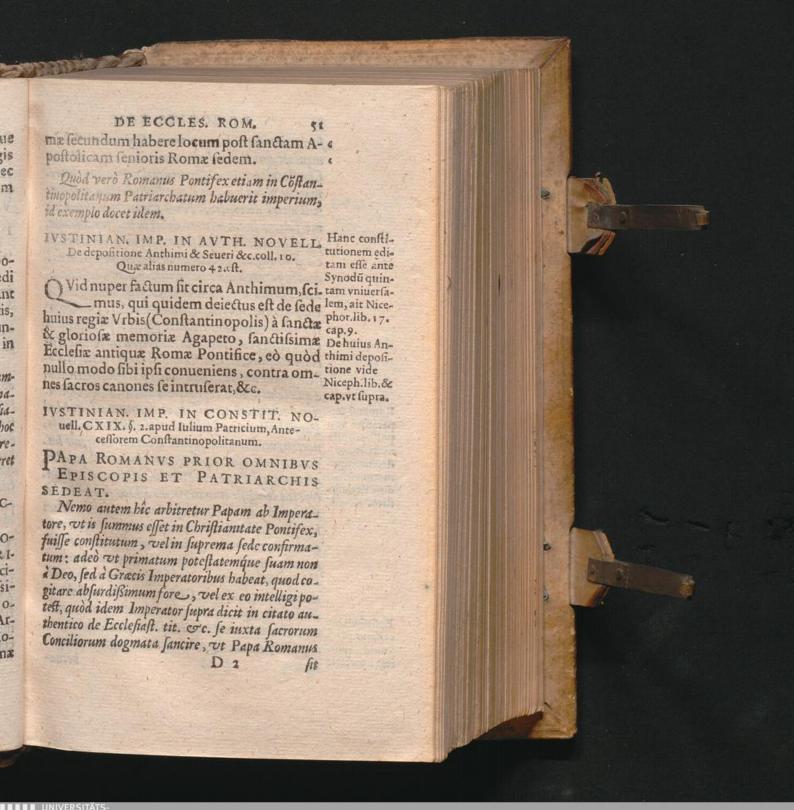
fu tu i

th

Quòd Imperator hic dicit de veneranda sede summi Apostoli Petri, hoc intelligendum est de Romana Ecclesia, ceu capite omnium caterarum Ecclesiarum cui Iustinianus lege constitutione que ciuili hoc privilegij concessit, vt ea in contractibus, causis, rebus, es alijs actionibus omnibus centenaria gauderet præscriptione.

IVSTINIAN. IMP. IN AVTH. DE ECclefi.tit.& priuileg.&c.circa prin.coll.9.

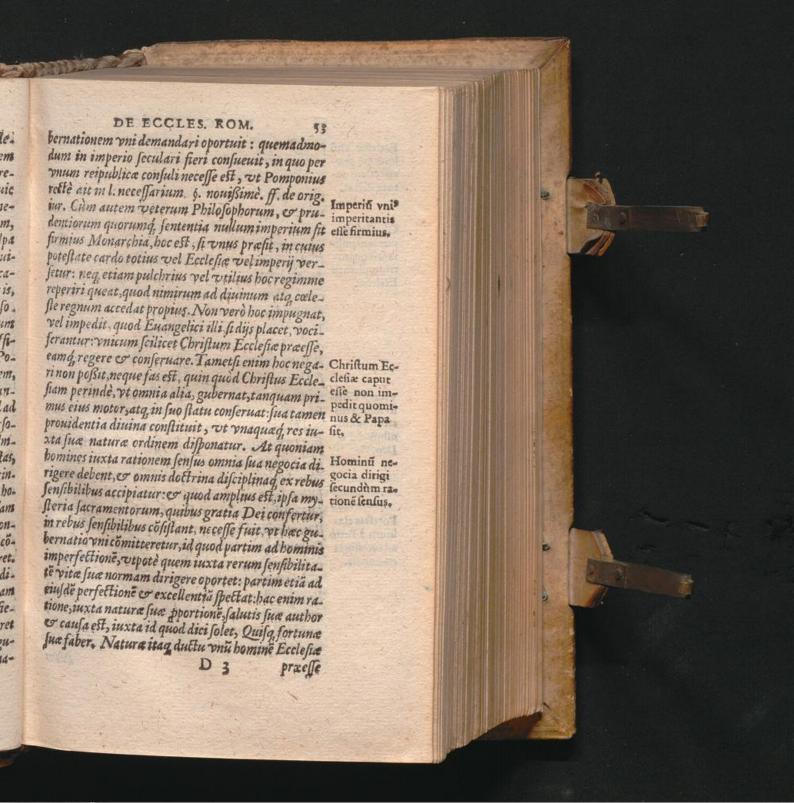
Concilioru SACRORVM CONCILIORVM DO-authoritate GMATA, SICVTI SANCTAS SCRIvim habere, PTVRAS, ACCIPIMVS: ideoque sancifacre scriptu- mus secundum earum definitiones, sanctissi-Papa Rom. e mum fenioris Roma Papam, primum esfe ofummus o- e mnium sacerdotum. Beatissimum autem Armnium fa-, chiepiscopum Constantinopoleos nouz Ro-

fit omnium sacerdotum primus. Quis enim adeo de. mens est, qui diceret Imperatorem habere potestatem Christo vicarium constituere, vel primatum, supremamue potestatem in statu Ecclesiastico vel huic vel alteri decernere. Nam præterquam quod nemo falcem suam mittere debet in messem alienam, seque immiscere rei ad senon pertinentiziux. Leulpa est.ff.de reg.iur.hoc etiam verum est, ne parem quidemin parem habere imperium. glo.in vers iudicamus l.digna vox est. C de legib. Quopatto igitur is, cui parere necesse est, imperanti mandare, vel in so. lemnibus quicquam tribuere potest? perabsurdum enim est, si promiscuis attibus rerum turbentur offivia. l. consulta. C. de testam. Sed ita se res habet, Posteaquam Pontifex Romanus vrbis gubernationem, à qua salus Italia dependêre videbatur, à Constan-Romanu Im- tino Imperatore accepisset, consecutum est, quodad peratore non Papa electionem, no solum ecclesiastici ordinis personarum, verum etiam populi Romani, er ipfius Imdecemere pri- peratoris cofensus requireretur. Huius vero potestas, matum in or- quatenus est Papa, non quatenus est supremus Princeps seu Magistratus vrbis, illi à Deo, sine vlius hominis vel consensu, vel distensu, concessa est. Nam hoc summopere necessarium fuerat, ve propter concordiam es harmoniam in Ecclesia sua membris coseruandam, eidem caput atque rectorem præponeret. Fatemur enim communiter in Symbolo, atque credimus onam, fanctam, Catholicam & Apostolicam Ecclefiam. Qua, nifi per vium caput regeretur, fieret, vt eius unitas mox in varias partes dehisceret vnum caput atq scinderetur: Quare necessitate cogente eus gu-

posse propria dine Ecclefia-

Ecclesiam neceffario per regi oportere.

tura dictat.

Ecclesia.

eft ab hominibus sed à Deo.

Potestas claemanauit.

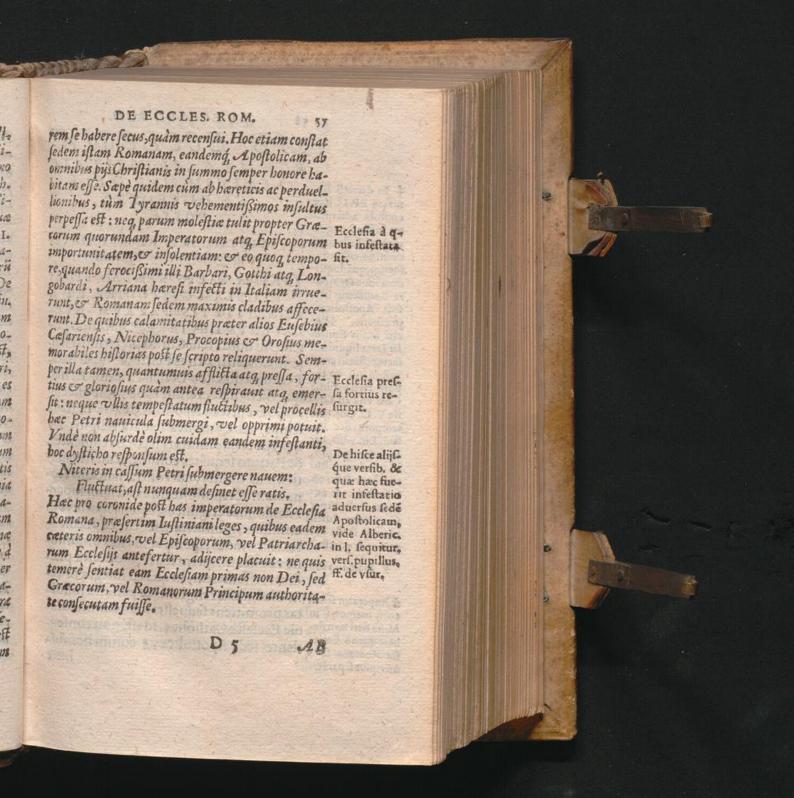
Ecclesiæ vnu præesse necessumest is autem offici sui potestatem à homine præ- collegio, vel confenfu hominum, nisi per repræsentaesse etiam nationem quandam, accipere neutiquam potest. Vicarium enim Domini constituere nemo alius nisi Dominus ipfe potest. l. à indice. C. de indic. Ecclesia ans Christus ca- tem alium non habet Dominum nifi Christum, qui put tam mili- rerum omnium tam in militanti, quam triumphanti triumphantis Ecclesia vindicatione habet, tanqua vniuer salis atq. directus Dominus, cuius est terra co plenitudo eius. c.tua.extra.de decim.tum etiam precio empti sumus, non quidem auro, vel argento, sed sangume Christi. Propterea eius est sibi ipsi delegare vicarium, & quia Christi vicarius est, merito super omnem Ecelesiam totius orbis Christiani principatum tenet: fed hunc ei dare non_ ad Imperatoris, vel alius ho-Vicario Chri- minis officium spectat. Quod fi admittamus Ecclesiæ regimen diuma providentia constitutum esse, quod negare nemo fanæ mentis potest: quicquid enim fit,id Dei dispositione fit, sine quo factum est nihil. glo. 2. in proæm. Auth. Quom. oport. epifc. &c. Is cum clauium potestatem tradiderit Petro, rationabiliter sequitur etiam eiusdem successoribus legitime intrantibus eandem in Ecclefia sua concessisse poteuium à Petro statem, etiamfi hoc neq verbo expressum fuisset in ad lucestores feripturis (cum tamen huius rei clarissima testimonia extant) quo hanc traditionem probare possemus: Fidei tamen, veritati atque iuri consentaneum est, hanc potestatem Petro traditam esse à Deo : nec ideò minus valet hac traditio (vt civiliter loquamur) quod instrumenta no interuenissent. L. 2. C. de acquir. co retin, poss. co glo.in l. quotiens. C. de rei vindic. Nam

Vide etia Eusch.lib. 2. cap. 14. Eccles.histor.

Testimonia Conciliorum de primatu Petri & Ecclesia Ro.

pluribus in locis. Anno Christicccxxx. His lario in Pfalm.CLXXXI.anno CCCLXXI. Ciryllo in Euangelium Ioannis libro 2. capite 12. anno CCCCXXXII. Chrysoftom hom L v.in Matth. anno CCCCXXX. Inter quos authores granisimos lubet ea quoq, verba hic in mediu adducere, qua in Concilio Nicano quod ante annos MCCXLVI. celebratum est, scripta reperiuntur, et vnum ex quatuor illis Concilijs est, quæ etia quatuor Euangelioru authoritatem obtinuerunt. §. Sancimus. Auth De eccles.tit. 1 2.prin.erc.Post translationem circa prin. extra, de renunciat, ea verba sic habent : Sciendum est sane ab omnibus Catholicis, quoniam sancta Romana Ecclefia nullis Synodicis decretis pralata est, sed euangelica voce Domini & Saluatoris nostri, primatum, vbi dixit beato Petro Apostolo: Tues Petrus, & super hanc Petram adificabo Ecclesiam meam, esc. accepit. Possent plura his adjei testimomia, qua hic breuitatis caufa omitto, atq, citatorum loca tantum, omisis & scripturarum & scriptorum verbis huc inferre volui, ne in hac parte breuitatis modum excederem: cum pius Lector isthac omnia alibi copiosius er ornatius legendi facultatem habeat. Postremo quoniam tot extent præclara, viiam diximus, testimonia, qua abunde declarant Romana Ecclesia summam potestatem sancto Petro fuisse a Christo traditam, atq inde ad nostra vsq tempora per legittimam summoru Puntificum Successione emanasse, neminem puto mentis compotem in retam clara dubitare posse, nisi manifeste calumniari velit. Nemo enim vllo veritatis adminiculo affirmare potest

DE ECCLES. ROM.

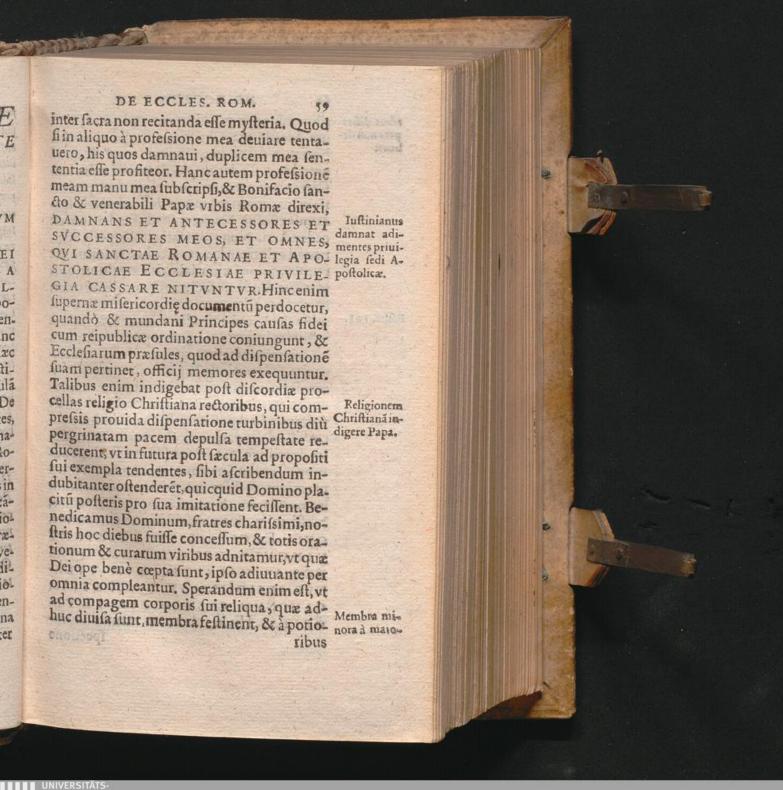
ECCLESIÆ ROMANE AVTORITATE NEMINEM SINE SCELE-# In decretis Bo-RE DISCEDERE POSSE.

verò ea Iustiniani + IVSTINIAN. IMP. AD EVLALIVM Episcopum & Eccles, Carthaginensem.

PRIMA SALVS RECTAE FIDEI REGVLAM CVSTODIRE, ET A CONSTITUTIS PATRYM NVLetia huius Episto- LATENVS DEVIARE,& quia non polæ Data liquidum test Dñi nostri Iesu Christi pretermitti senfacit, testaturenim tentia, dicetis: * tu es Petrus, & super hanc Iustinianti eo tepore tertiò susse Petram adificabo Ecclesia meam. Et hac Cos. vnà cũ Ore- quæ dica sunt, rerum probantur effectiste V. C. Cos. quo bus, quia in sede Apostolica extra macula tempore nec in- semper est Catholica seruata religio. De Rin. Lin viuis, nec qua spe et side minime separari cupientes, id quod ex histo- & Patrum sequetes constituta, anathemariis, & ex fastis co- tizamus omnes, qui contra sanctam Rofularibus, & ex manam & Apostolicam Ecclesiam super-Datis multoruper biendo, suas erigunt ceruices: sequentes in niani II. facile de- omnibus Apostolicam sedem, & prædicaprehendi potest. tes eius omnia, spero, vt in vna comunio-* Matth. 16. ne vobiscum, quam sedes Apostolica pradicat, esse merear, in qua est integra & ve-& Imperator fentit ra Christiana religionis & perfecta solidicoru memoria in tas, promittens sequestratos à communio-Missa sieri non de- nie Ecclesia Catholica, idest, non consenbere qui ab Eccles tientes sedi Apostolica, dest, non conten-

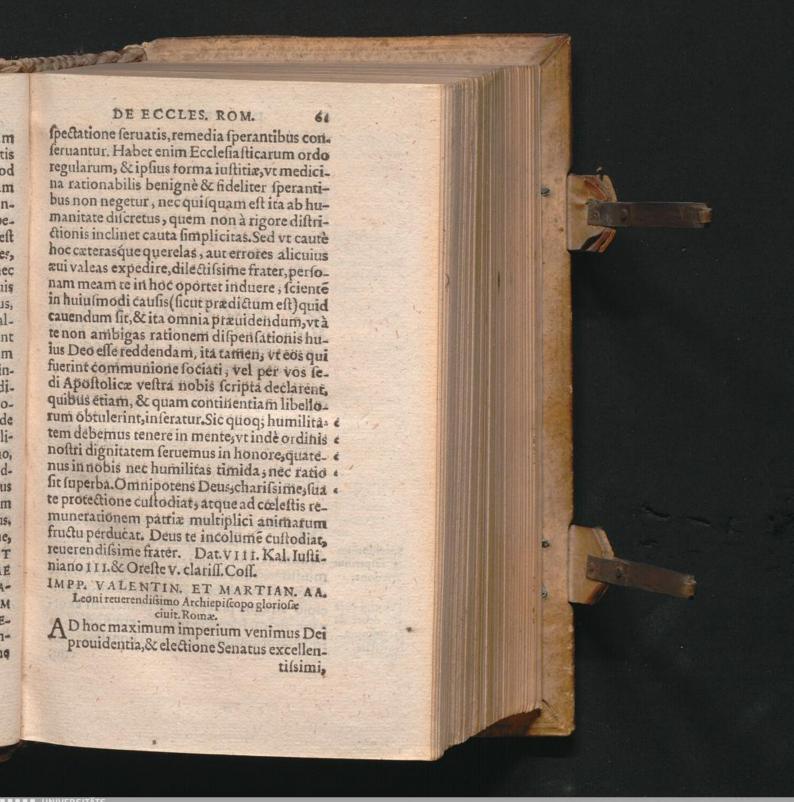
nifacij PP.II. hæc epistola adscribitur lustino : ego omnind effe cenfuerim, quadoquidem huius tempore Bonifacius iste Sedi Apostolica præfuerit. Hoc

metiplos separat.

eibus difere- ribus minora non discrepent. Ad quod, cum pare non de- me dilectio tua Christianæ studio charitatis hortatur, debet, quod inuitat, segui, & quod amandum suadet amplecti. Similé enim iam fidei curam gerentes, per religiosam patientiam, par etiam præmium de boni operis speramus affectu. Neque enim difficultatibus est cedendum. Non enim fatigatur asperis sides, nec ad celoru ardua per procline tenditur, nec remuneratione citra laboris exercitium quis meretur. Vndè ne facientes bona deficiamus, specialiter admonemur etjam testante Psalmista: Beati qui custodiunt iudiciu, & faciunt iustitiam in omni tempote: quia non initium laboris remunerationem præmij confueuit inuenire, sed terminus. Ergo studium solicitudinis allumentes, quibus est vna in communione societas & credulitas, quemadmodum de vnitate sedis Apostolica & Constantinopolitanz Ecclesia pariter exultamus in Domino, ita de reliquorum quoq; (sicut affectione admones) redintegratione lætemur,& curemus pramium, vt fidem integritatem que nostram immaculatam ab omni cotagione seruemus. Nosti enim, frater charissime ac sanctissime, QVIA ECCLESIASTICA SERVANT VINCVLA CONCORDIAM, QVAE NOS AB HAERETICORVM TVEA-TVR INSIDIIS, PER QVAM ETIAM CANONYM CVSTODITVR INTE-GRITAS. His in robore suo omni circumspectione.

Pfalm. 105.

tissimi, cun ca que militie, vndè pro reuerenda & Catholica religione Christiana sidei, cuius auxilijs virtutem nostra potentia considimus gubernari, tuam sanctitatem principatum in Episcopatu diuina sidei possidentem, sacris literis in principio iustum credimus alloquendam, inuitantes atq; rogantes, vt pro sirmitate & statu nostri imperij, aternam diuinitatem tua sanctitas deprecetur, &c.

DE IMPERIO RO-MANO ELVS QVE PRINCIPIS officio, religione en fidei Catholica professione

A SIL SI

B

7

fir

ria

vtiq;

officio, religione & fidei Catholica professione, atq. primum de Sacerdotij & Imperij affinitate.

Caput hoc in plura capitula fubdiutsum est, quibus singulis breuia argumenta tituloru loco præfixa sunt, ex quibus & quæ in marginibus annotata sunt Lector facili negocio colligere potest, quid eodem hoc toto capite comprehendatur.

IVSTINIAN. IMPERATOR IN PRAEfat, Auth. Quom. oport. Episcop. & cæt. cleric. ad ordinat. perduci.

MAxima quidem in omnibus sunt dona Dei à suprema collata clementia, Sacerdotium & Imperium, illud quidem diuinis ministrans, hoc autem humanis præsidens, ac diligentiam exhibens, ex vno eodem ; principio vtraque præcedentia humanam exornant vitam. Ideo que nihil sic erit studiosum Imperatoribus, sicut sacerdot u honestas: cum

Sacerdotium & imperium Dei dona.

Principi cura esse debet de sacerdotum honestate.